

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

X kadencja
Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.13.2024

Druk nr 584
Warszawa, 25 lipca 2024 r.

Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

mam zaszczyt przekazać Panu Marszałkowi podjętą przez Senat na 17. posiedzeniu w dniu 25 lipca 2024 r. uchwałę

- w sprawie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji oraz Straży Granicznej na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa.

Przyjęcie poprawek Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-) Małgorzata Kidawa-Błońska

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 25 lipca 2024 r.

**w sprawie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił
Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji oraz Straży Granicznej na wypadek
zagrożenia bezpieczeństwa państwa**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 12 lipca 2024 r. ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji oraz Straży Granicznej na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 2 po wyrazach „w art. 18” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako pkt 2 oraz dodaje się pkt 1 w brzmieniu:
„1) w ust. 5 wyrazy „zawiadamiając o niej niezwłocznie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów” zastępuje się wyrazami „przekazując ją niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów”;;
- 2) w art. 2 w pkt 1 po wyrazach „w art. 11b” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako pkt 2 oraz dodaje się pkt 1 w brzmieniu:
„1) w ust. 3 wyrazy „zawiadamiając o niej niezwłocznie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów” zastępuje się wyrazami „przekazując ją niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów”;;
- 3) w art. 3:
 - a) w pkt 5 skreśla się lit. b,
 - b) w pkt 6 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Żądanie, o którym mowa w art. 78 § 1 i art. 78a, powinno zostać złożone do sądu w terminie 7 dni od daty doręczenia odpisu aktu oskarżenia. Do żądania, o którym mowa w art. 78 § 1, należy dołączyć dowody mające wykazać, że oskarżony nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.”;

- 4) w art. 8 w pkt 1, w pkt 18a w lit. b wyrazy „Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „Sił Zbrojnych”;
- 5) w art. 8 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) w art. 11 w ust. 4 skreśla się wyrazy „w sposób adekwatny do zagrożenia oraz”;
- 6) w art. 8 w pkt 3 w lit. b:
 - a) w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 3–5” zastępuje się wyrazami „ust. 3–7”;
 - b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

 - 1) określenie składu Sił Zbrojnych, które mają być użyte w operacji, ich zadań i liczebności;
 - 2) określenie obszaru, na jakim Siły Zbrojne będą wykonywały zadania, i czas ich wykonywania;
 - 3) projekt wytycznych Ministra Obrony Narodowej, o których mowa w art. 11a ust. 14;
 - 4) uzasadnienie określające w szczególności przyczyny prowadzenia tej operacji oraz cel użycia Sił Zbrojnych w jej ramach.

5. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 3, określa się:

 - 1) skład Sił Zbrojnych, które mają być użyte w operacji, oraz ich zadania i liczebność;
 - 2) obszar, na jakim Siły Zbrojne będą wykonywały zadania, oraz czas prowadzenia operacji wojskowej nie dłuższy niż 60 dni.”;
 - c) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Przedłużenie czasu prowadzenia operacji wojskowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju może nastąpić wielokrotnie, za zgodą Sejmu, na czas każdorazowo nie dłuższy niż 60 dni. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Rady Ministrów określający przyczyny konieczności przedłużenia czasu prowadzenia operacji wojskowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, wydaje postanowienie w sprawie przedłużenia czasu prowadzenia tej operacji, po uzyskaniu zgody Sejmu.

7. O postanowieniu, o którym mowa w ust. 3, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej niezwłocznie informuje Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu.”;

7) w art. 8:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) w art. 28 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Obrony Narodowej przekazuje Marszałkowi Sejmu i Marszałkowi Senatu informację o przebiegu operacji wojskowej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, w terminie 14 dni od dnia jej zakończenia.”;

b) skreśla się pkt 4;

8) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 9 i art. 10, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”.

MARSZAŁEK SENATU

Małgorzata KIDAWA-BŁOŃSKA

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 12 lipca 2024 r. ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji oraz Straży Granicznej na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa, postanowił wprowadzić do jej tekstu 8 poprawek.

Poprawki nr 1 i 2 przesądzają, że decyzja o użyciu oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do pomocy oddziałom i pododdziałom Policji, powinna być niezwłocznie przekazywana Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów. Na podstawie dodawanego art. 18 ust. 5a (art. 1 pkt 2 noweli), wniosek o użycie Sił Zbrojnych lub decyzja o ich użyciu, mogą być skutecznie przekazane także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub za pomocą innych środków łączności, a ich treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej w postaci papierowej. Art. 18 ust. 5a nie koresponduje z już obowiązującymi przepisami. Ustęp 5 w tym przepisie nie reguluje bowiem w ogóle kwestii przekazywania decyzji, a mówi jedynie o zawiadomieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów. Poprzestanie na zawiadomieniu o decyzji, zamiast jej przekazania, w sytuacji gdy Prezydent ma zatwierdzić lub uchylić tę decyzję, jest zdaniem Senatorów środkiem niewystarczającym.

Poprawka nr 3 ma charakter doprecyzowujący. Wskazuje ona, że żołnierz, funkcjonariusz Policji oraz funkcjonariusz Straży Granicznej, ubiegając się o obrońcę z urzędu, nie muszą udowadniać, że nie są w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.

Poprawka nr 4 ma zapewnić ustawie spójność terminologiczną.

Przyjmując poprawkę nr 5, Senat doprecyzował przepis ustawy o obronie Ojczyzny określający zasady stosowania przez Siły Zbrojne środków przymusu bezpośredniego, użycia broni i innego uzbrojenia. Przesłanka adekwatności, którą usuwa poprawka, budziła wątpliwości interpretacyjne. Różni się ona znaczeniowo od przesłanki proporcjonalności, o której mowa w ustawie o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Ponadto, ustawa o obronie Ojczyzny jest wewnętrznie niespójna, ponieważ norma określająca zasady

stosowania przez Siły Zbrojne środków przymusu bezpośredniego, użycia broni i innego uzbrojenia w czasie misji zagranicznych, w ogóle nie posługuje się przesłanką adekwatności.

Poprawką nr 6 Senatorowie określili treść wniosku Rady Ministrów o prowadzenie operacji wojskowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wydanego na jego podstawie postanowienia Prezydenta. Ponadto poprawka przesądza, że przedłużenie czasu prowadzenia operacji wojskowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju może nastąpić wielokrotnie, za zgodą Sejmu, na czas każdorazowo nie dłuższy niż 60 dni. Dodatkowo, o postanowieniu o prowadzeniu operacji wojskowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej poinformuje Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu. Senat uznał, iż władza ustawodawcza musi być należycie informowana o sprawach związanych z prowadzeniem operacji wojskowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z tego również powodu przyjęta została poprawka nr 7, zobowiązująca Ministra Obrony Narodowej, aby ten przekazywał Marszałkowi Sejmu i Marszałkowi Senatu informację o przebiegu operacji wojskowej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, w terminie 14 dni od dnia jej zakończenia.

Poprawka nr 8 ma charakter techniczno-prawny. Ma ona zapobiec sytuacji, w której przestałyby obowiązywać akty wykonawcze utrzymywane w mocy w art. 9 i art. 10 noweli. Art. 9 i art. 10 wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia co oznacza, biorąc pod uwagę kalendarz prac nad ustawą i dodatkowe 21 dni na jej podpisanie przez Prezydenta RP, duże ryzyko, iż rozporządzenia utracą moc zanim wejdą w życie przepisy, które miały je podtrzymać. W tej sytuacji jedynym rozwiązaniem było skrócenie *vacatio legis* tych przepisów.